

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Széchenyi-utca SIMON-ház Kunz József ut
kereskedésével szemben.

Hirdetmények,
előfizetési pénzek és a kiadás körüli panaszok
valamint a lap szellemi részét illető
minden közlemények ide intézendők.

Bérmintelen levelek csak ismert kezektől
fogadtatnak el.

DEBRECZENI ELLENŐR.

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KÖZGAZDASÁGI LAP.

A SZABADELVÉPÁRT KÖZLÖNYE.

Megjelen naponként a vasárnap és péntek kivételével.

XVIII. évfolyam 1891.

Debreczen. Kedd, Március 3.

Hirdetési díj:

Ottasábas petitor egyeztetési díj 5 kr.
Helyegdíj minden hirdetésért külön 80 kr. —
Nyitási 4 hasábas petitorért 20 kr.

Hirdetést vagy reklámot magában foglaló
újdonosság sora 50 kr.

44. szám.

Az ipartestület ügyében.

Debreczen Márcz. 2.

(Sz.) Érzem, nagy optimizmus kell hozzá, hogy a multban történtek után még remélni lehessen, hogy Debreczenben valaha létrejött az ipartestület intézménye. Különböző irányból indult ki a mozgalom, hogy városunk iparosait meggyőzzük az ipartestület hasznos voltáról. Fájdalom, a legmoverebb non possumus volt a válasz. Pedig mi célja van az ipartestületnek? Egyrészt az, hogy a tömörülés által nagyobb alkotások legyenek létesíthetők, oly intézmények teremtése, melyek épen a kis iparosnak válnának hasznára, másrészt, hogy az önkormányzati jog segítségével az iparosok önmaguk végezzék és rendezzék saját dolgaikat, önmaguk egyenlőséki egyenlőségű és a munkaadó és segédek közötti viszállyait, a mi mindenesetre inkább emelhetné az iparos önértékét és az ipartestület tekintélyét, mintha minden apró-cseprő ügyekkel az iparhatósági tisztviselő előtt kell megjelenniük és igen gyakran nagy idővesztéssel Pontius-tól-Pilátusig szaladgálni. Az 1884. XVII. t. cz. létrejötté óta 200 ipartestület alakult hazánkban és hogy azok az iparos ügynek nem váltak kárára, mi sem bizonyítja jobban, mint a szolnoki ipartestület, mely gyönyörű alkotásaival valóban mintatestületnek nevezhető.

De hiszen ezt mind elmondottuk már nem egyszer és mindig sikert fűl-kre találtunk. A mi az ügynek actualitást kölcsönöz ez Baross Gábor kereskedelemügyi miniszter 1891. február hó 19-én 4981. sz. a. megjelent körrendelete a magyarországi törvényhatóságokhoz.

Ezen körrendeletében Baross Gábor miniszter urat elmondja, hogy az eddig létesített 200 ipartestület a várakozásnak és a törvény intézőjének megfelelt: „a mennyiben az ipartestületek egyfelől a kézműves iparosok művelődése fokának és önértékének emelésére, más-

felől pedig érdekeiknek hatályosabb képviselőre és az iparosok közötti egyetértés fenntartása érdekében jótékony befolyást gyakoroltak.

Sajnálattal fejezi ki a miniszter e rendeletében a fölött, hogy az ipartestület épen némely vidék azon városában nem jött létre, melyek nagyobb ipari központokat képeznek, és különösen sajnálja azt, hogy némely vidéken az iparosok részint az ipartársulatokban gyűjtött vagyonukat feltek, részint az ipartestületek fenntartásával járó csekély költségektől riadnak vissza. Ime ez a két ok, melyet Debreczenben is hallottunk, az ipartársulatok ezzel, érvelték, Baross Gábor most egész világosan és félreérthetetlenül kimondja: „hogy az egyes iparágak vagy iparcsoporthoz saját szakértekeiket és ezen érdekek istapolására az ipartársulatban gyűjtött vagyonukat az ipartestület keretében önállóan ápolhassák, illetőleg szakszerű céljaikra használhatják fel. Világosan mondja a miniszter, hogy a törvény megengedi, hogy az ipartestületek kebelében az egyes iparágak vagy iparcsoporthoz, vagyonuk külön kezelésére szakszervezeteket szervezhessenek.

De igen fontos azon ok, mely a miniszter urat ezen körrendeletének kibocsátására bírta. Utolsó intés és figyelmeztetés akar ez lenni az iparosok részére, használják fel az alkalmat, hogy az önkormányzatot biztosítsák maguknak, addig míg az nem késő! Itt van ugyanis az ipari és gyári alkalmazottak betegsegélyző ügye. A törvény már megvan és annak végrehajtása közel jövőben megtörténik. Ezen törvény súlyos kötelességeket ró az iparosokra, kénytelenek lesznek majd alkalmazottaik segélyezéséről anyagi hozzájárulással gondoskodni. A miniszter tehát nem csinál titkot belőle, hogy ott ahol már ipartestületek vannak maguk az iparosok fogják a pénztárt kezelhetni és alkalmazottjaik ezen pénztárba fogják hozzájárulási összegüket befizetni. Tehát maguk gyűjtik a pénzt, ma-

guk kezelik és maguk segélyezik betegeiket. De ha nincs ipartestület, a kormány a törvény értelmében megfogja lakitani a kerületi pénztárakat, a hová az iparosok és alkalmazottjaik tartoznak befizetni, de annak kezelésére és hovaforrására befolyásuk nem lesz. Felhívja tehát az iparosokat, hogy ipartestületekké annál sürgetőbben alakuljanak, mert különben az iparosoknál alkalmazott segédek és tanoncok a felállítandó egyéb betegsegélyző pénztárakba fognak soroztatni és annak megtörténte után az ipartestületi pénztárak alakítása nem csekély nehézségbe fog ütközni, az iparosok pedig segédszemélyzetük után fizetendő járulékaikat nem az általuk szervezendő és kezelendő ipartestületi, hanem más pénztárakba lesznek kénytelenek befizetni. A miniszter végül felszólítja a törvényhatóságokat, hogy az ipartestületek megalakítását igyekezzenek kérésztől vinni és f. é. április hó 1-ig jelentést kíván.

Ezek után talán még is szabad hinned, hogy Debreczen városa józan gondolkodású iparosai, félretéve aggályait, melyeket maga Baross Gábor iparkszik eloszlatni, és megalakítják saját érdekében az ipartestületet, mely részükre annyi előnyt biztosít, csekély teher ellenében.

Országgyűlés.

Budapest Márcz. 2.

A képviselőház mai ülésén a kormány több rendbeli törvényjavaslatot terjesztett be. Így Szilágyi Dzsó igazságügyminiszter a telekkönyvi betétek szerkesztéséről szóló törvényjavaslatot, illetőleg pótlásáról szóló törvényjavaslatot, Fejérváry Géza báró honvédelmi miniszter pedig „a közös hadsereg, haditengerészet és magyar kir. honvédség egyenleik katonai ellátásáról szóló 1875. L. t. cz. 111. §-a 4. d. 5. s 6. mellékleteinek módosításáról, továbbá a „honvédség tartalékkészleteinek kiegészítésére szükséges ismétlőpuskák beszerzésének engedélyezéséről” szóló törvényjavaslatokat nyuj-

és elmulnak, nem hagyván maguk után semmi nyomot!

Kimentem a temetőbe. Kevés keresés után megtaláltam sírját. Egyszerű márványkő jelölte azt. Felirata: „O szeretett, szeretett és meghalt.” Es ezen érzékelt, hiedeg földben nyugszik Ő! egy csomó hamu! Rettegetek! Homlokomat sírhalmára szoritottam és keservesen zokogtam! Sírta addig, míg este lett. Egy örült vágy lepett meg, az éjjelt sírjánál töltöni. Es hogy a temető ő, ki cizriká ő örjáratát tartá, ebben meg ne akadályozhasson, elbujtam a temető elhagyott részén, hol már nem temetnek, hová már az őrs jár.

Mily kicsi ez a város, mily nyugodt. Pedig többen laknak itt, mint az élők városában. Nekünk tágas, magas házak kellene, széles utcákkal. Es itt egy egész világ fér el! Egy egész emberiség! A föld elnyeli őket, nemzedéket, nemzedék után. Egyik kitorli a másik emlékezetét. Oh nyugodjatok itt békében! — Egyedül voltam. Leültem egy szomorúfűz alatt és vártam az éj beálltát, fejemet a fűz törzsére lehajtva. Midőn a sötétség beállott, felálltam és sírdombról sírdombra lépve, kinyújtott kezeikkel mentem keresni Ölgám sírdombját. De a temetőben nem gyujtanak meg gázlámpákat. A halottaknak nincs rá szükségük. Megbotlottam minden léptem-nyomon. Homlokomat minden sírköbe ütöttem! A hold sem világított. Így bolyongva sötétben tágra nyitott szemekkel a szűk — síroktól szegélyezett ösvényen — borzasztó félelem és ijedség lepett meg. Szívem hallhatóan dobogott. Mindenütt sírok, elöttem, körülöttem, mögöttem sírok és sírok! Kimerülve rogytam egy sírra, mert nem tudtam tovább menni. Meddig ültem ott, azt nem tudom, mert a borzadály és ijedség egész lehangoltságba ejtett. Egyszerre úgy tetszett, mintha az a márvány lap, melyen ültem, fel-

tették be. S Baross Gábor kereskedelemügyi miniszter jelentést nyújtott be, a villamos erőt és sűrített levegőt előállító telepeknél az ipartörvény 25. §-a alá sorozása tárgyában kiadott kormányrendeletéről.

Ezután a ház a véderőbizottságba bevalasztotta Horváth Tholdy Lajos grófot; harmadik olvasásban megszavazta a konzuli-bíráskodás törvényjavaslatát és a képviselőház kisebb fizetési alkalmazottjainak megszavazta a drágasági pótlékot.

Ezután Fényesi Ferenc referálta a közoktatásügyi bizottság nevében a kultuszminiszter jelentését a közoktatás 1889—90-ik állapotáról. Madarász József azt az óhaját fejezte ki, hogy ez a jelentés előbb terjesztésük be a háznak, hogy a budget-vel együtt legyen tárgyalható a tulterhelésre hívta föl a miniszter figyelmét; Irányi Dániel pedig a budapesti és kolozsvári nemzeti színházaknak a sz operaházaknak a kultuszminiszter reszortjába való csatolását sürgette, hogy „a közisztesség érdekében az eddignél nagyobb mértékben vétessenek figyelembe.”

Csáky Albin gróf közoktatásügyi miniszter kijelentette, hogy a közoktatás állapotáról szóló jelentés gyors elkészítéséről gondoskodni fog, de nem vállalhat felelősséget arra, hogy a budget tárgyalásáig mielőre elköszül. A tulterhelés megújítására érdekében már eddig is sok intézkedést tett s fog tenni ezután is. A mi a színházaknak az ő reszortjába való áttételét illeti, e kérdésben kezdeményező lépést egyáltalán nem tehet, de ha a kormány vagy a ház bölcsesége így határozna, eleme nem volna joga kifogást emelni. A ház ezután a jelentést tudomásul vette.

A kereskedelemügyi miniszter előterjesztését a harasztirauzkevei vasút engedélyezésére vonatkozólag Neményi Ambrus r-felvétele mellett vita nélkül elfogadta a ház.

Legközelebbi ülés szerdán d. a. 10 órakor tartatik a ház ülésén fog a miniszterelnök bevalasztani H-lynek a Bu árban állító ag tartózkodó nikiisták ügyéb- hozzá intézett interpellációjára egyszerűsmond előterjesztést fog tenni a ház legközelebbi munkarendjére nézve.

A város szabályozása.

A Csokonai-kör szepítészeti szakosztályából.

Debreczen, márcz. 3.

Debreczen város jövő fejlődésére, nagyvárosiasodására nézve messze kiható ügyekkel

emelkednek! Es csakugyan, telemelkedett és belőle meztelen csontváz szállott ki. Négykés láb másztam a másik sírdombra. A csontváz — világított láttam a sötétség dazára — sírkövéhez ment és egy darab kövel kezdte levájni annak felirátát. A felirat volt: Itt nyugszik Olifant János meghalt 51 éves korában. Gyöngéd, hü férj és apa volt. Soha sem tért le a becsület útjáról. — A csontváz serényen dolgozott, míg lekoptatta az írást, aztán kis ujjával következőket irt annak helyébe: „Itt nyugszik Olifant János, megh. 51 éves korában, nevének szarnoka, kit minden nap megcsalt. Gyermekeinek méltatlan apja, kiket szintén megcsalt. Csáló, csaló, csaló! — Midőn a csontváz elkészítette írást, sokáig nézegette. En pedig körülnéztem, és ima: valamennyi sír megnyit és a csontvázat, halotti ruhákban öltözött holtak, mindannyian törlik le sírjukat és helyébe mást írnak! Papok, kereskedők, bankárok, miniszterek, férfiak, nők, mindannyian felírják a dicsőítő feliratok helyébe, hogy csaltak, hogy hűtlének voltak, hogy becsutelnék voltak! Irtózat, irtózat! Most megpillantám Ölgám sírkövét: Mellette ültem, megismertem alakját, ő is serényen dolgozott, hogy levakarja sírjátát. Szívdobogásom állott. Tátott szájjal, kitégult szemekkel lestem: mit fog írni helyébe? „Szeretett, szeretett és meghalt” mi jön ezen szavak helyébe? Egy percz alatt ez állott ott: „Itt nyugszik Cermont Olga,” midőn egy napon kiment, hogy szeretőjét, ki őt istenítette és imádtá, megcsalta és elárulja, meghűtötte magát és meghalt.”

Másnap reggel eszméletlenül talált meg a temető-őr Olga sírján.

Kuti Zsigmond.

A „Debreczeni Ellenőr” tárczája.

A temetőben.

Guy de Maupassant után.

Hol ismerkedtem meg Ölgával? Mikor szerettük meg egymást? Ez egészen mellékes dolog. — Elég hogy én őt az örülésig szerettem. A szerelemben mindig van valami, a mi legalább atyafiságban van az örülés. Hát nem különös az már magában véve, ezen a szép nagy világon semmit sem látni, csak egy lényt? semmire és semmiről sem gondolkozni csak egyetlen egy lényről?

Szívében, elméjében, kedélyében semmit sem rejteni, csak egy nevet? csak egy óhaját, vágyat folyton rebesgetni ajkán, mely a szív mélyéből, mintegy kiapadhatlan forrásból fakadva — betölti egész lényét, egész valóját az embernek. Hát az nem fél örülés? — Es én őt annyira szerettem.

Hogy milyen volt Ölgám? Balgaság kívánni, hogy a szerető írja le eszményképét, oltárát, szívét, esztét, mindenét! A ki azt mégis teszi, az nem szeret igazán.

Hát tudja-e a szerető, milyen az ő bálvány, a kit imád? parancsolója, kinek engedelmessékedik? Ura, kinek rabja? Hogy azonban Ölgám csakugyan szép volt, azt onnan következtetem, hogy végigmenve vele az utcán, a járókelők mindig azt suttozták: mily szép egy nő! mily vénuszi alak! remek egy nő! — Igazuk volt, Olga szép volt, több, ő szépség, a báj, a kellem mintaképe volt. Es én őt kimondhatatlanul szerettem.

Két évig éltünk együtt. Ezen két év két napnak tetszett. Együttlétünk multja, jövője összeolvadt egy folytonartó jelenbe: a boldogság megtestesedése. Es ő meghalt: Miért? Nem tudom, és felse foghatom. Hát angyalok is halandók?

A
er

eredmény aligha
nak, sőt mond-
adók korosztály
a sorozást a többi
ie folytatják.
yél március hó
a város háza
rendes évi köz-
ki évi jelentés. 2.
és költségvetés. 3.
tványok. 4. Tiszt-
s. A debreczeni
ev febr. 28-án a
a felülköttek. —
Vilmos 2 forint,
adibauer Kálmán
Zicherman Her-
rt, Kolossa Ádám
rt, Dávid István
tolosi István 1 frt,
István 1 frt, ifj.
Pál 1 frt, Szabó
gula 50 kr, Kun
a 50 kr, Venyige
50 kr, Tulnyik
50 kr, Szatka
J. G. 40 krajczár,
10 kr, Bak József
urak és hölgyek
kádalegylet által
munkás dalegylet

gazdasági egyletek
sági egylet vá-
sági felolvasók
irátat, mely sze-
dési tagjai biva-
megszerezhető ür-
velevezetnek.
gjonozónási tekin-
redésében leírke-
rendelete. — A
s kívánságát. Eb-
pusztai születési
mai tétetnek át
illetőséggel nem

a nemzeti zenede
izottságot értesí-
magát. E végből
ját.

nem tavaszi asan
teguapeltt akár
al vette kezdetét
szabó olvadat ko-
gyon várható ko-
nytál után né-
gy már március
ta tartó hideget.
napban a metei
okott látni, de az
elvégezni valót
elolvadása szer-

Tegnap előállit-
nakdteles. Beré-
p eredménynek

szánap este a
táncozást elyten-
ermében. A haj-
rak és hölgyek,
barátai teljes
tegeon, mely a
ellett késő reg-
30 pár táncozta.
közöség mindent
ez a lehető leg-
im: Simon Julis-
stike, Nagy Esz-
a, Uoofri Maris-
Mariska, Zengeval
a Róza, Kovács
Szabó Berta, Dia-
Ducsei Ilonka,
Mácsosy Pirokka,
Kubinyi Emma,
Madarász Ma-
szeti Ilona, Ho-
kisasszonyok és
né, Ammel Gyu-
Balintné, Uoofri
odon Mihályné,
nosné, Francia
Janoska Kihály-
szefné, Kárpóli
Balog Sándorné,
nné, Rusincski

azok, kik felejt-
Gusztáv halála
zei téjdalmamat
n is legforróbb
a 1891. Márczius
született Mannó

a városnál? A
hetilap merész
közvetlen ke-
tal be is bizo-
síték elapossá-
debreczenben, a
város roppant
— A város fő-
ilyen gyanusi-
számadásokra,
épezik a város
zetének. — A
rt — nem bo-
a s nem emli-
tarékos gardál-
szolgái, —

szervezetesen azt, hogy az utóbbi években
igen nagy összegek helyezettettek el a házi
pénztár jövedelméből ideiglenesen takarékpénztárba, különböző beruházásokra és egyéb
előre nem láthatókra. — Tegnap hallottuk
ezt illetékes egyéntől nyilvános ülé-
sen; így nem lehetünk gátolva annak ki-
írásában, hogy a városi tanács a múlt évi
költségvetés terhére az év elején közel száz
ezer forintot helyezett el takarékpénztárban
város házának egy emelettel kibővítésére, nagy-
erdei építkezésekre, egyéb szükséges és hasz-
nos beruházásokra. — A megtámadott városi
tanács védelmére, sőt annak érdeműl jónak
láttuk ezt fölemlíteni.

— Ausztria népessége a legutóbbi nép-
számlálás szerint 23835261 lélekből áll. A tíz
év alatti szaporodás 1691017 ember va-
gyis 7,6%.

— Az „István” malom jótékonyozó adomá-
nyai. Az „István” malomtársulat mult évi
nyereségéből helybeli jótékonyozó egyletek
és tanintézetek számára 800 frt szavazott meg.
Ezen összeg következtüléssel osztatik meg: pol-
gári kórháznak 40 forint, ref. szegény-
ápolónak 40 forint, kath. szegény-
ápolónak 10. israelita kórháznak 10 frt,
kereskedői kórháznak 20. kereskedői egyle-
tnek 20. „Emke” egyletnek 25. növegyeti
árvaháznak 40. israelita növegyetnek 10. ze-
nede egyletnek 40. Torna egyletnek 40. Csok-
nai körnek (emlékért) 40. önkéntes tűzoltó
egyletnek 40. kertészegyletnek 10. iparos
isk. 20. ágostai ev. isk. 40. israelita isk. 10.
A fröbel gyermekkertnek 20. ref. ev. hittan-
hallgatók segély egyletnek 20. joghallgatók
segély egyletnek 20. szegény tanulóknak 30.
tanítóképző. 20. keresked. akadémiá 30. ref.
főiskolai gyorsírók 10. gazdasági akadémia
20. iparos ifjak 20. könyvnyomdászok 10.
1848/49-iki honvédek 10. a keresk. ifjak
tökegy. 20. „István” gőzm. munkásai önk.
segélyz. egyletnek 25. ref. főiskolai ének és
zene tanszékre 20. ref. term. rajzi múzeum
20. israelita iskola építésére 50 frtot.

— A világ egy nagy temető — ezt az
állítást bizonyítja be számokkal egy ir tudós.
Ez ugyanis kiszámította, hogy a legko-
rábbi idő s a m i t a s t ó l kezdve, a földön
66.827.843.237.075.256 ember élt. A föld felü-
letéből aztán kiszámította, hogy minden
négyzetlábnyi területre (a szárazföldön) 5 em-
ber esik. Földgömbünk felületét 128-szor
kellett feladni, hogy a halottakat eltemessék
s így nem túlzás, hogy az emberiség őseinek
sírnja ján.

— Találtatott. A munkás dalegylet hang-
versenyén egy arany gyűrű találtatott. Tulaj-
donosa kellő igazolás mellett a „Margit” fürdő
vendéglősnél Szöllőssy urnál átvetheti.

— Simphonia hangverseny. A 39. gyalog-
ezred zenekara március 8-án, vasárnap
jótékonyozó simphonia hangversenyt rendez
a cs. és kir. katonai zenekarok karmesterei,
azok öze gyike és árvi nyugdíj alapja javára.
— A műsor Beethoven, Wagner, Rubinstein
és Dvorák legszébb műveiből van összeállítva.
Helyárak: Páholy 3.50, I. rendű ülőhely 1
frt, II. r. ülőhely 70 kr. Belépti díj 40 kr.
Deákjegy 20 kr. Jegyek előre válthatók Beke
László és Szent-Királyi Tivadar uraknál és
a hangverseny napján d. u. 3—4 órakor a
pénztárnál.

— Összerúgók Moszkvában. Az oroszok
szent városában Moszkvában egy magyar dal-
társulat működik Mohácsi Sárolda igazgatója-
a alatt a Strela nevű színházban. Az „Egyet-
értés” szerint Ferencz Ferdinánd főherceg
moszkvai idősége alatt az orosz főudvarmester
és több orosz főúr társaságában meglátog-
ta az önékétársaságot. miután már több
kifejezte abbéli óhaját, hogy szeretné meg-
hallgatni a magyarokat. — Mikor a magyar
dalokat meghallgatta, beszégetésbe bocsát-
korozott a főhercegek az önékétársaság műtagja-
val. Belem a Erzsével és Besonyei Ma-
rival, a debreczeni színház volt tagjaival
kezet fogott, mikor pár órai látogatás után
elbucsuozott a társaságtól.

— Pénztári vizsgálatot tartott ma gr.
Degenfeld József főispán a városi házipénz-
tárban.

— Bagatell perek száma. — Nem minden
tanulási nélkül való adatok azok, a melyek a
20 frton aluli követelésekből származott perek
számát mutatják ki — A múlt évben a hely-
beli négy rendőrkapitányaságnál 4697 db.
ilyen per volt tárgyalva. Ebből az I. kerületre
1204, a II. kerületre 1286, a III. kerületre
1388, a IV. kerületre 319 db. esik.

— A hortobágyi csikótelepbe ez ideig
csaknem 200 db. csikót jelentettek be a hely-
beli gazdák, a mi biztosítja a hasznos intéz-
mény létezését. — Mindazonáltal jónak láttá
a hatóság, hogy a beírás határideje márczius
15-dikéig meghosszabbítsák. — Ez ideig
bejelentettek: Boschetti András 3 kanca,
Szabó Sámuel 1 k. 1 herél, Váczy János 2
k. 1 h., Buzás Elek 2 k., Maurer Emil 4 k.,
Kuczik Gábor 2 k., Sesztina Lajos 4 k. 10
h. Boschetti András 2 k., Czabán Dániel 1 k.,
Fehér Ferencz 1 k., ifj. Kertész János 4 k.,
Kertész István 4 k., Lajos István 1 k., Buday
József 5 k., Jámor Ferencz 1 k., özv. Har-
szányi Sándorné 3 k., Fried Leo 13 k., Rickl
Géza 8 k., özv. Molnár Györgyné 2 k. 2 h.,
Klein Ignác 2 h., Lichtschein Dezső és Sámuel
4 k. 3 h., Reviczky József 1 k. 3 h., Kovács
István 1 k. Csoska József 1 k. 1 h., Bányai
István 2 h., Berger Henrik 40 h., Bárány
Mihály 3 k. 2 h., Fischbein Ignác 40 herél,
összesen 73 kanca. 112 herél csikót.

— A kereskedelmi akadémia palotája ter-
veit az erre fölkért építészek kidolgozták és

beadták az építési bizottság elnökéhez Zádor
Lajos urhoz. — A fölkért építészek valameny-
nyien díszes, monumentális iskola házat ter-
veznek. — A homlokzatok olasz és francia
renaissance modorban vannak rajzolva. Tóth
és Varga építészek két alternatívát mutattak
be. — Szikszay Lajos, Fellner és Berger, va-
lamint Gerster Kálmán egyet-egyet. — A
bizottság bármelyiket fogadja el kivételre, a
piacutca palotával szépül. — Ezzel kap-
csolatban megemlítjük, hogy a városos pénz-
segedelemért beadott kérvény expedíálása az
összes törvényhatósági bizottsági tagokhoz
most van folyamatban.

Színház.

Ellinger Ilona tegnapi jutalomjátéka mind
erkölcsi, mind anyagi tekintetben fényesen
sikerült. A „Nebántavirág” czímze-
repát játszotta és pedig ez alkalommal leg-
először. A közönség meg volt vele eléged-
ve, kellemes hangját helyesen osztotta be,
mindvégig tisztán énekel, játéka ügyes volt.
A midőn a színpadon megjelent, a minden
zúgában megtelt színház közönsége frenetikus
tapakokkal fogadta. A színórpadásról egy ko-
szoru, ruhára való csem színű selyem szövettel
ellátva ereszkedett alá, a nézőtérrel két cso-
kor, egy virágkoszoru, gyémánt karperecz,
arany s ezüst pénz nyújtott át neki. A
bevételből 140 frt. jutott neki. Jutalomjátéka
a színidény legsikerültebb jutalomjátékai közé
sorozható.

A becsület Sudermann színműve, mely
városunk közönségének azonnal kedvencz da-
rabja lett, melynek minden előadása siker
tekintetében is kielégítő volt, e színidényben
vasárnap fog utoljára előadni. Felhívjuk
ezen előadásra leginkább azok figyelmét, kik
még e szép darabot nem látták.

Jászai Mari asszony jó. Lehetetlen elis-
meréssel nem adóznunk az ötös bizottság azon
intézkedésének, hogy a legnagyobb élő tragikai
színészről sikerült pár vendégjátékra meg-
nyernie. Kettős érdeklődéssel nézünk ezen
előadások elé. Jászai Mari a város közönsége
még nem üdvözölhette színházunkban. Ez az
egy ok is biztosítja fellépési sikerét, mely
sikert nagyban fog emelni azon körülmény,
hogy Sophokles híres tragédiáját: Elektrát
is bemutatja. E darabban ő a fővárosi sajtó
s közönség osztaltan tetszését nyerte ki. Hogy
vendégjátékait mikor fogja megkezdeni, arról
kellő időben értesítjük olvasóinkat.

Bérczi Endre jutalomjátéka holnap este
lesz, mely alkalommal Feuillet Oktav színműve:
„Az erdő szépe” kerül színpadra. Bérczi egyike
színtársulatunk legképzettebb, legértelmesebb
színészeinek, ki kedélyes játékával gyakran
nyerte ki a méltán az elismerést. Holnap
jutalomjátékára felhívjuk a közönség figyelmét,
mert mind a darab, mind a jutalmazandó
megérdemli a pártfogást.

Törvényszéki csarnok.

A bűdzentmihályi rablógylókossá. — A
pénteki végtárgyaláson Sívágó Jánosnak a
fegyhasban viselt dolgai kerültek sorra. Far-
kas András szemébe mondta a haraminak, hogy
apróra elbeszélte neki, mint gyilkolta meg az
őreg Dögalyt s kérte, hogy ha kiszabadul,
irjon levelet Bűszörménybe Tábóri osztráhsnek,
hogy ugy valljon, hogy látta Sívágót május
17-én este kilencz órakor háza kapujában s
beszélte is vele. Lakatos Ferencz, Lakatos
Gábor és Boros Saita Károly rabok a levél-
írására vonatkozó instrukciót szintén hallották.
Cs. Molnár István szülei ki akarják mutatni
bajba került fiok alibijét, de ellenmondásba
keverednek. A szombati tárgyaláson, a bűször-
ményi főkapitányt és alkaptányt, Czikót és Uzo-
nyit hallgatták ki. Czikó beismerte Szentkuty
ama nyilatkozatát, hogy az utóbbi a följelen-
tést csak a jutalom kitűzése után tette meg.
A tanak azt igazolták, hogy Taskó anyja, fia
szeretőjével csak fiának elfogatása után
volt Bűszörményben. Taskóné is ugyanezt
állítja és bűszörményi utjával azzal indokolta,
hogy fia elfogatásának okát akarta megtudni.
A szünet után a tanak nagyobb része Taskó
alibiére nézve tett kedvező vallomást, a meny-
nyiben 17-én többen látták őt otthon Bű-
könyben.

Regény-csarnok.

Szent Cecilia.
(Olasz regény.)
Írta: Antonio Barrili.
(Folytatás.) (36)

Giovanni is elérkezettnek látta az időt
rejtékéből kibújni s a kastélyba menni; de
mikor Ca istót oly közel látta maga mellett
elmenni, nem birt ellenállni a vágyának, hogy
meg ne szólít-
Halk hangon szólítá nevén Calistót,
Calistó zavart ingerültség közt fordult meg
a hirteleni hívásra, de azonnal felismerte
az öreg szolgát s felé indulva kezét nyújtá
neki.
— Istenem! — mondá Giovanni, mig
az ifju kezét meghatva szorítá meg. — Mi
történt?

— Mindent láttam? — Kérdezte Ca-
listó.
— Mindent, mindent; hallottam és
láttam. Oh istenem s most meg fog vere-
kedni.
— Igen, Giovanni, de ez legkevesebb,
nem is érdemes rá gondolni. Ez az élet sok
alkalmatlanságainak egyike, s adja az ég
hogy az utolsó legyen! De mond, mit csinál
a grófnő?
S a nélkül, hogy időt adott volna a vá-
laszra, az ifju gyorsan folytató:
— Mindent jól hallottál Giovanni? En
Cecilia grófnő sohasem láttam párisi utam
óta, sem nem beszéltem vele attól fogva,
hogy a gróffal legutolszor beszéltem, s mégis
a mint látod, ő a férj, a teremtmények leg-
nemesebikét alávaló módon megalázta.
— Oh tudom, ifju ur, — telelé elérzé-
kenyülve a Villa Cervia öreg szolgája. —
Nagyon jól teszi, hogy mindig grófnőnek
nevezi. En sem birhattam soha hozzá-
szokni új czíméhez, melyet házassága által
nyert.
— Bravo Giovanni, hát emlékszel még
rá? szeretsz még egy kisoit?
— Miért nem ifju ur? Szívem nem ugy
van alkotva, mint a legtöbb emberé. On
azonban rosszul tette, hogy visszatért, engedje
hogy úszintén kimondhassam ezt önnek,
van egy kis tapasztalásom, rosszul tette.
De végre is, melyik helytelen tettel nem
ment ki magát a szerelem?
— Köszönöm, Giovanni. Látod, nem
tudtam ellenállani. Nem birtam legyőzni a
vágyat, a szükségét, hogy eme helyekhez
közeledjem, s ugyanazt a levegőt szívjam,
melyet ő.
Ezután hosszú változatos párbeszéd
kezdődött kettjük közt, miattal Calistó foly-
tatta utját. Az öreg szolga egészen Castag-
netóig kísérté el Calistót, hol a jó bérlők
két szobácskát engedtek át az ifju urnak,
hol mindig lakott. A szerelmes ifju mindenét
rendbe hozta, szegényen, a jövőre formált
minden remény nélkül; a napokat ama szo-
bácskákban töltte, az éjjeleket pedig szomorú
sétáinak szentelte ama helyekre, melyek őt a
szeretett nő egy kézzorítására, egy üdvözle-
tére, mosolyára emlékeztették.
Mind e dolgokat töle tudta meg Gio-
vanni, s mikor elvált tőle, hogy a kastélyba
visszatérjen, szeméi tele voltak könnyvel, s
ismétlő magában. — Szegény ifju ur! szeg-
ény ifju ur! — S ez a gondolat kísérté
egészen, magányosan fekvő helyéig mikor a
kápolna bejáratán keresztül, melynek kulcsát
előrelátásból vette magához, szobácskájába
ment.
Mánap nem állhatta meg, hogy mindent
el ne mondjon Cecilia marchessának. Férje va-
daszatra ment okul adván, hogy mánap visz-
szajón; s Giovanni egyedül találván a mar-
chesát, mindent tőle-hegyre elbeszélte neki.
Cecilia marchesa nagy figyelemmel hall-
gatta, száz részletet is kerdezett tőle, de
semmit sem szolt, miből Giovanni megtudta
volna, hogy mit gondol, mit érez.
XXI.
Alig szürkült, Calistó már kint volt a
tisztáson.
Cardiana marchese nem sokáig váratott
magára, miután vadászainak megmondá, hogy
csak menjenek előre a megnevezett pontig,
negyed óra múlva követni fogja őket.
Az ellenfelek megpillantották egymást,
s alig ért a marchese a térségre, mindketten
némán, üdvözlét nélkül kivonták piszolyaikat.
Ezt a jelenetet két személy észrevette,
kik, ki sietve hatoltak oda a tisztás mögötti
gyaloguton, mert látták Calistót, mint egy
kékes árnyékot eltűnni, az erdőben.
Calistó néhány mozdulatból észrevet-
ték, hogy ellenfelének is ott kell lennie. Meg-
gyorsították aggodalmas lépkeit, de ez
alatt egy lövés dördült el, Calistó állva ma-
radt. Mi történt? Mikor oda értek, látták,
hogy Calistó remülten, merev tekintettel kap
fejehez, s a fölelem kifejezésével simítja vé-
gig homlokát, mig másik kezében a felhuzott
pisztolyt tartá. Di Cardiana marchese tiz lé-
pésnyire töle keresztül lőtt koponyával fektűt
a földön.
A nő olvasóim azóta már kitalálták,
hogy a siető személyek egyike Cecilia volt,
Giovanni kíséretében, halványan, télemtől
bágyadtan ért férjének holttestéhez.
— Oh! — kiáltott kétségbeesett tag-
lejtéssel. — Nagyon későn jöttem; már meg-
ölte!
— En asszonyom? . . . kérdezte Ca-
listó s kérdőleg tekintett rá. Nem tudott
többet mondani, mert a hirteleni lövés, ellen-
felének összerogyása, a nélkül, hogy piszto-
lyának kakasát lecsapta volna, s Cecilia hirt-
elen elötünése egészen elkábította. Mikor fe-
leszmélt, Cecilia felé közeledett, s megmutatá
töltött pisztolyát.
— Marchesa, — mondá, — kegyed férje
melyen megbántott engem, s mi ezt a helyet
választottuk, a honnan egyikünk nem lett
volna élve visszatérendő. Hanem a mint látja,
ki sem löttem pisztolyomat.
— Mit mond? . . .
(Folyt. köv.)

Gabonaüzlet.
(Budapest, márczius 2.)
Buzát gyengén kínálták, a kereslet mér-
sékelt volt, szilárd irányszat mellett 14,000
m. m. kelt el teljes árákon.

Egyéb gabonaművekben csekély volt a
forgalom. Eladott tiszavideki új buza 2200
m. m. 8.45—8.82 $\frac{1}{2}$ frton.
Határidőüzlet. Az irányszat kezdetben
igen szilárd volt, utóbb gyengült a jegyzések.
Határidők jegyzése: Buza tavaszra
8.30—8.32. máj. — jun. 8.15—8.17. őszre
7.93—7.95. Tengeri (új) 1891. máj.—jun.
6.18—6.20. Zab őszre 6.27—6.30 tavaszra
7.03—7.05. Káposztarepce aug. — szept.
13.95—14.— frton.
Kötetett: buza tavaszra 8.37-8.38.832.—
máj.—jun. 8.23—8.15-8.18. Buza őszre 7.99—
7.92-7.94 Tengeri 1891. máj.—jun. 6.20—
6.17.— Zab tavaszra 7.08—7.01—7.05
Zab őszre 6.38.—6.28—6.30 Káposztarepce
aug. — szept. 14.05—13.90—13.95 forinton.

A DEBRECZENI
telefon vállalat február havi kimutatás.

NEVSORA
beszélő állomásainak.

69. Államvasutak állomás- tőské.	15. Magyar királyi kávéház.
42. „Angol Királynő” szál- loda.	48. Mentelep parancsnoka.
34. Dr. Balkányi Emil orvos.	72. Nyilvános zálogház.
40. Dr. Balkányi Miklós ügyvédi iroda.	44. Margit fürdő.
91. Dr. Balkányi Miklós lakás.	38. Osztrák-magyar bank.
84. Bauer és Társa gép- gyára.	10. Pavillon lakánys (ka- tonai kőszénlét)
79. Berger Henrik iroda.	3. Dr. Popper Alajos orvos.
14. „Bika” szálloda.	81. Rendőr főkap. magánlak.
93. Dr. Burger Péter orvos.	87. Rendőr főkapitányaság.
65. Dr. Balkányi Ede orvos.	96. Rendőr alkaptányaság
83. Casinó.	I. ker.
70. Csanak József fűszer- kereskedése.	27. Rendőr alkaptányaság
90. Dr. Csikos Sándor orvos.	II. ker. Ejjeli órág.
18. „Debreczen” szerk.	45. Rendőr alkaptányaság
35. „Debreczeni Ellenör- szerkesztőség.	III. ker.
55. „Debreczeni helyi va- sut” irodája.	56. Rendőrség indóházánál
20. „Debreczeni hírle- p” szerkesztőség.	63. Rosenberg Albert öze- gye, szállító.
43. „Debreczeni helyi va- sut” nagyterei indóh.	5. Dr. Rothschnek Emil gyógytára.
2. Dohánygyár.	73. Riesz Lipót sütődéje.
52. Első magyar ált. bizt. társaság.	99. Rothschnek V. Emil nyári lakása.
9. Eprekerti faraktár.	80. Riesz Lipót czukrász- üzlete és sütődéje.
46. Főerdőmester.	41. Rendőr alkaptányaság
68. Főispán.	IV. kerület.
6. Feischl Fülöp és Fiacóg.	37. Schönböföld Fülöp gyára.
13. Fürst Mátyás és Fia czég és aron Miksa czég.	21. Stern József és test- vére czég, fadarú gyára.
86. Frohner szálló.	12. Stern József és testv. czég kegygyára.
85. Glück Adolf pinczer üagnök.	22. Színház.
60. Gebauer Károly ko- poró gyára.	7. Stern József éstestvére czég üzlete.
62. „Hungária” kávéház.	57. Tafi Ignác.
81. Ipar és kereskedelmi bank.	58. Termény- és árú köz- raktár.
94. Iparegyesületi takaré- k és hitelintézet.	61. Turai Parkas.
39. „István” gőzmalom.	96. Tűzoltóság.
19. Keresked. és iparkam.	64. Dr. Tihanyi Sámuel orvos.
77. Kölesönös segélyző egy- let szövetkezet.	29. Tóth Gyula vaskerak.
11. Közkórház.	87. Weisz Mózes és Fia czég
82. Központi kávéház.	92. Weisz Sándor divatüz- lete.
30. Kunz József és Társa. czég.	25. Városház [elnökség].
47. Dr. Kola János ügyvéd	26. Városi főszámvevőség.
4. Kovács Gábor ügyvéd.	97. Vársárter [baromvadász].
51. Dr. Legányi Gyula orvos.	28. Zádor Lajos üzlete.
1. László Albert könyvke- rkedése.	66. „Kegyelet” temetőkezei intézet.
74. Légszuszogár.	32. Varga Ferencz mű- épitész.
53. Magyar. franciaia bizt. társaság.	50. Szikszay Lajos mű- épitész.
Folyó hó 1-én a forgalomnak átadva volt 83 állomás.	75. Államvasutak üzletre- vetésége.
E hó folyamán hozzájött	
Lett	83 állomás.
Megszűnt állomás	
Forgalomnak tényleg átadva van	83 állomás

Debreczen, 1891, február 28.

Debreczeni telefon vállalat.

DEBRECZENI VÁROSI SZÍNHÁZ.
Holnap Szerdán, 1891. Márczius 4.
páratlan bérletben:
Bérczi Endre jutalomjátékául:
Erdő szépe.
Színmű 5 felvonásban.

Felelős szerkesztő és kiadó laptulajdonos:
Vértesi Arnold.
Főmunkatárs Karczag Vilmos.

Leszállított árak.
Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget
hogy a házban folyó építkezések folytán üzlet-
helyiségemből kénytelen vagyok egy időre
kiköltözni s ennek következtében az üzletem-
ben főlhalmozva levő árukat Mártius 1 től kezdve
beszerzési árak mellett
árusítom el.

Tisztelettel
Benyáts Emil.

Hirdetés.

A tavaszi idényre
nagy mennyiségben vásárolt
női ruhaszövetek
hozzávaló legújabb diszek
már raktárunkra érkeztek
s azokat ujjannan megnagyobbított üzlet-
helyiségünkben
igen jutányos áron
árusítjuk el
Szabó Lajos fia.

ELADÓ ÜZLET.

Huszár Károly helybeli fűszerke-
reskedő piacz-utcai üzletében raktáron
lévő összes fűszer- és gyarmat áruk, bolti
felszerelvények szabadkézből — zárt aján-
latok útján — készpénz fizetés mellett
eladók. Venni szándékozók úgy a lel-
tárt, mint az áruakárt az üzlet helyiség-
ben piacz-utca CSANAK-ház megtekint-
hetik. — A vételi zárt ajánlatok az ötös
bizottság elnökéhez

Fischer György Nándor urhoz
(Teleki utca VARGA ház)
folyó évi márczius hó 3-áig
délutáni 5 óráig nyújtandó be. A bizott-
ság az ajánlatok feletti határozás jogát
magának fenntartja.

Debreczen, 1891. évi febr. hó 25.

Az ötös bizottság.

Sarg Glycerin-fog-creme

A fogak
szépsége

Rövid használat után mint fogtisztító szer
nélkülözhetetlen.

KALODONT

egészségügyi
hatóság által
megvizsgálva

Utban igen czélszerű. Zamatosan frissítő.

Még a legkényesebb fogzománcnak is ártalmatlan.
U. i. Német, Franciaországban stb legjobb sikerrel bevezetve és az udvarnál
a legmagasabb körökben, ugyszintén a legegyszerűbb polgári házaknál használatban.

Kapható a gyógyszerárakban, illatszerek kereskedéseiben stb. 1 drb. 35 kr.

DEBRECZENBEN:

Rickl József Zoltos, Szentkirályi Tivadar Kun József és Varga Lajos uraknál.

HARISNYA

nők, urak és gyermekek
számára,

legnagyobb választék
és
legjobb minőségben,
egydüli raktár

KUNZ JÓZSEF és TÁRSA

czégnél
kistemplombazár. (2)

1468.
1891.

Árlejtési hirdetmény.

Debreczen sz. kir. város tanácsa
részeről közhírré téteti ik, hogy a város
ez idő szerinti 6 rendőrbiztosa, 67 köz-
rendőre, 45 hajduja, 4 kocsi, 6 mátai
pandurja, 2 kézbesítője, 2 tisztasági fel-
ügyelője, 3 mezei pandurja számára a
f. 1891 évtől 6 éven át; továbbá, a városi
8 pandur számára 1892-ik évtől 6 éven
át szükséges, és a számvevői hivatalnál
közszemlészre kitétt, kimutatásban fog-
lalt ruhaneműek készítésére és szállítá-
sára árlejtési verseny rendeltetvén; mind-
azok kik versenyezni kívánnak, tartoznak
zárt ajánlataikat 10% bántat pénzzel és
feltétlenül hazai gyártmányu, az illető
gyár pecsétjével ellátandó posztó és vá-
szon szövetek, mint minták csatolása, s
annak kijelentése mellett, hogy a felté-
teleket ismerik s ezeket elfogadják f. 1891.
évi márczius hó 20-ik napjának
d. u. 5 óráig, a polgármesteri hivatalnál
pontosan benyújtani s egyszersmind, min-
den ruha daraboknak az árát, melyért
a készítést, és szállítást vállalni kívánják,
külön-külön határozottan kitenni: a többi
feltételek s kellékek, a város számvevő
hivatalánál megtekinthetők, s másolatban
is kivehetők lévén.

Debreczen, 1891 február 23.

A városi tanács.

Ugyes és jó munkáju
szijgyártó legények
azonnal felvétetnek.
Zárt ajánlatok FLEISCHMAN JÓZSEF
bőrnagykereskedőnek Mitroviczán (Sze-
rém megye) intézendők.

HÜBER JÓZSEF férfiöltöny készítő Debreczenben

A megyeház mellett (sajátház).

Van szerencsém a t. közönséget értesíteni, hogy üzletemet a jelen
évadra a

legkitünőbb bel- és külföldi kelmékkel

láttam el,

ugy, hogy bármily igényeknek képes vagyok eleget tenni; személyesen
eszközölt bevásárlásaim folytán sikerült a legdivatosabb szöveteket
megszereznem.

Főtörekvésem oda irányuland, hogy ezen kelmékből a legjutányosabb
árak mellett, az izlésnek megfelelően szolgálhassak t. megrendelőimnek.
Ajánlom a t. közönségnek minden e szakmába vágó
rendeléseket, nevezetesen:

Magyar, Francia, Angol és Nemet férfi ruhák,
ugyszintén papi, katonai és mindenféle egyenruhák, valamint urasági szol-
gák ruháinak, gyors, pontos és

jutányos áron
elkészítést.

Az eddig irántam tanúsított szives bizalomért köszönetet mondva, s
a további b. megrendeléseiket kérve, vagyok

Kiváló tisztelettel

HUBER JÓZSEF

férfi öltöny készítő Debreczenben.

FERENCZ JÓZSEF

Keserűviz: Egyedül elismert kellemes ízű, természetes
hashajtó szer 10 aranyéremmel kitüntetve. Kértek csak FERENCZ
JÓZSEF viz, nem pedig Budai vagy egyéb elnevezést használni. Kapható min-
denütt. Az Igazgatóság, Budapest, váci utca 18.

Tóth Gyula

előbb

Tóth Lajos és Társa

vaskereskedése DEBRECZEN, főpiacz városház sarkán.

Ajánl

Gazdáknak

mezőgazdasági eszközöket,

Gazdasszonyoknak

konyha felszereléseket,

IPAROSOKNAK

minden iparághoz tartozó, a közönségestől a legfinomabb acél szerszá-
mokat, utóbbikért minden darab jóállás mellett,

Épület-vállalkozóknak

mindenféle vasalásokat vasban és rézben a legsolidabb készít-
ményekben.

Legjutányosabb áruk.

